

günahlardan ve isyanlardan başka birşey kalmayacaktır. Zaten şu dünyada dahi, bir Rabb-ı Rahîm'e teslim olmak yerine kör ve şuursuz sebeplere yahut bencil insanlara teslim olmasının karşılığında, her an olması mümkün herhangi birşeyle elindekileri yitirme korkusu içinde manevî bir cehennemde yaşamaktadır.

Bir Kurban Bayramı arefesinde dünyamıza ikram olunan bu mânâlar, Kurban Bayramında, hususan bayram namazında muhakkak okunan bu en kısa ama mânâca çok derin sûrenin hadsiz denizinden, olsa olsa birkaç damla olabilir. Bindörtüyz yıldır milyarlarca nuranî kalbin okuduğu, bir o kadar aklın düşündüğü bu üç kısa âyetin mânâları, binlerce kalem de yazdığı halde, asla bitmedi ve bitmeyecek. Çünkü, bu üç kısa âyet, Ezel ve Ebed Sultanının Kelâm-ı Ezelisi içinde yer alıyor.

Rabbimiz idrak ettiğimiz tüm bayramları, o Sultan-ı Ezel ve Ebede tam bir ihlasla abd olup 'ebter'likten kurtulmamıza, böylece kendisine Kevser verilenler cümlesine dahil olmamıza vesile kılsın. Tüm hayatımızı bu en kısa sûrenin satıh altında kök salan hadsiz anlamlarını gözeterek yaşamayı nasip etsin. Cümlemizi yalnız O'na ibadet eden ve O'na yakın olmak için O'nun rızasına uymayan düşünce, fiil ve halleri 'venhar' kılıcıyla kesip atan insanlardan eylesin.

Yitirilmiş bir özgürlük

NE ZAMAN SAADET ASRI İLE çağımız ve sahabeler ile biz arasında bir mukayese yapacak olsam, karşıma garip bir tezat çıkar.

Onlar sayıca bir avuç oldukları ve bütün dünya karşılarında olduğu halde özgürdüler. Oysa biz sayıca bir milyarı aşan bir Müslüman kitleyi teşkil etsek bile, esir haldeyiz.

Onlar ilk tebliğ döneminde dokuz yılda sayıca ancak kırk kişiye ulaşabilmiş; ama yaşadıkları tüm ağır sınama ve zorluklara rağmen, inandıklarından asla taviz vermemişlerdi. Oysa biz, dünyanın neredeyse yarısına yayılan muazzam bir kütle olarak, dünyanın her yerinde, dünya ehline karşı binbir tavizle yaşar haldeyiz.

Sözün kısası, o küçücük topluluğun yaşadığı özgürlüğün binde birine bile uzak bir hal içinde yaşıyoruz.

Gerek Kur'an, gerek hadisler, gerek binlerce siyer ve tarih kitabı o günlere ait manidar sebat ve hürriyet tabloları sergiliyor. Her türlü tehdide karşı gevşemeyen, her türlü zorbalığa

rağmen yılmayan ve her türlü fesada rağmen sarsılmayan bir iman halini bizlere belgeliyor.

Oysa bugün, zora düştüğümüzde, Allah'ın âyetlerini, sema-vî uyarıya kulak asmaksızın, beş paraya satıyoruz. Küçük bir menfaat kokusu veya küçük bir zarar korkusu, bizi rahatlıkla te'villere veya gevşekliklere sevk ediyor. Ona-buna hoş görünme gayretiyle, hak bildiğimiz kimi şeyleri geri plana itebiliyor; kitleye açılma uğruna, inandığımız değerleri çiğniyoruz.

Sözün kısası, modern dünyanın Müslümanları olarak, müthiş esaretler altındayız. Modern dünyayla hesaplaşma görüntüsü altında dahi, çoğu zaman bu gerçekleşiyor.

Ne yazık ki, durum, ümmetin yalnızca bir kesimi için değil, her kesimi için bu minvalde seyrediyor. Entellektüel kesimin de durumu bu, para erbabının da, avamın da...

Sözgelimi, Kur'ânî ve nebevî bir temelde gelişen özgün bir imanî tefekkür inşasında acze düşen nice aydınımız bulunuyor. Kimi açıkça modernist bir tutuma yaslanarak Kur'ânî ve sünneti 'tarihsel bağlam'a hapsetmeye meyyal tevillerle çıkış yolu arıyor; kimi seküler bir yaklaşımı 'İslâm gerçeği' diye sunmaya girişiyor. 'Yasakçı' ve 'dogmatik' kelimesini Demokles'in kılıcı gibi elinde tutan lâdinî kesimlerin hışmına uğramama uğruna kimisi bir köşeye sınıyor; kimi de meydana çıkıp akıl almaz kaymalar sergiliyor. Öte yanda, Kur'ânî bir kavramın kavranması için sarfedilmeyen emeğin bin katı Heidegger gibi, Wittgenstein veya Lakatos gibi dünyevîlerin kavramsal modelini anlamaya hasrediliyor.

Öte yanda, selef-i sâlihînin Kur'ân ve sünnetin rehberliğinde Rabbimizin bizden hangi konuda nasıl davranmamızı istediği sorusuna cevap arayışlarını içeren içtihadları, İslâmîliği kesinlikle şüpheli ticarî işlemleri 'meşru'laştırma uğruna aşındırılıyor. Kimi müctehidlerin geliştirdiği 'zaruret' ve 'maslahat' kavramları dehşetli bir suiistimale konu ediliyor; sözümona, gayriislâmî bir yolla İslâmî bir hedefe ulaşma modelleri

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۙ ۱ لَا أَعْبُدُ مَا
 تَعْبُدُونَ ۙ ۲ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۚ
 وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۙ ۳ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ
 مَا أَعْبُدُ ۚ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۚ ۴

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: Ey kâfirler!

2. Tapmam o taptıklarınıza

3. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet edici değilsiniz!

4. Hem ben tapıcı değilim sizin o taptıklarınıza.

5. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet edici değilsiniz!

6. Sizin dininiz size, benim dinim bana!

sunuluyor. İktisaden güçlü olup modern dünyayla hesaplaşma adına, modern dünyanın gayriimanî icraatına balıklama dalan birçok müslüman, ürkütücü bir 'örtülü kapitalizm' tavrı sergiliyor.

Siyasî dairede, sosyal hayatta olan şeyler de farklı değil. Gözler, Kur'an'dan ve onunla nurlanan onca eserden ziyade, ehl-i dünyanın şikayeti bol, hikmet hanesi boş gevezelikleriyle yüklü günlük gazeteler önünde tutuluyor. Kur'an'ın her daim tefekküre çağırdığı kâinattan esirgenen nazarlar, insanı en azından boşu boşuna oyalayan, ama çoğu zaman kalb ve ruhu yaralayan televizyon programları karşısında heder ediliyor. Ev döşemimizden alışveriş üslubumuza, sokakta yürüyüşümüzden çocuğumuzla ilişkimize kadar hemen her alanda, modernizmle hesaplaşma adına girdiğimiz garip modernlikler sergileniyor.

Ve tüm bunlar, 'bir milyarı aşkın Müslüman'dan övüne övüne söz ettiğimiz; İslâm güneşinin bindörtü yüz yıldır ışıdığı bir vasatta gerçekleşiyor!

Oysa, Resul-i Ekrem aleyhissalâtu vesselam ilk vahyi alarak Hira mağarasını terkettiğinde, tek başınaydı. Koskoca üç yıl, inananların sayısı onu bile bulmadı. Altı yılda yalnızca kırka ulaştılar. Bedir'de ancak üçyüz sahabe vardı. Resulullah'ın vefâtı anında bile sayıları birkaç yüz bini aşmıyordu.

Karşılarında ise, bugünün modernistlerinden çok daha akıllı müşrikler; şu asrın oryantalist güruhundan çok daha bilgili Yahudi âlimleri vardı. Üstelik, birinin etki alanı Mısır'a ve Habeşistan'a kadar uzanan; diğeri ise Hindistan'dan Yemen'e kadar geniş bir coğrafyaya hükmeden Bizans ve Sâsânî adlı iki süper güç de karşılarında idi.

Yine de, bizim sergilediğimiz teslimiyetin binde birine dahi tenezzül etmediler. Herşey onların karşısında olduğu halde, imanlarından asla taviz vermediler.

Çünkü onlar, 'iki arada bir derede' değildiler. Bulanık, be-

lirsiz, nisbeten sert bir rüzgâr karşısında hemencecik yer ve yön değiştiren bir inanışa sahip değildiler. İmanları netti. İtikadları kesindi. Birileri, bir ellerine ayı, öteki ellerine güneşi vermeye kalksa, tavırları değişmeyecekti. Çünkü, güneşin de Rabbi, ayın da Rabbi olan; herşey O'nun Kudret Elinde olan; isterse ve hikmeti iktiza ederse İbrahim aleyhisselam misali ve yazda yemyeşil duran ağaçlar misali ateşe de yaktırmayan; isterse ve hikmeti iktiza ederse nice azları nice çoklara galebe ettiren Kadîr, Rahîm, Hakîm bir Rableri vardı. Şu dünya hayatı canıyla, malıyla, aile ve evladiyla bir sınanma yeri idi; asıl olan âhîret yurduydı; ve ruhunu şu fani hayatın aldaticı hevesleriyle boğdurmamaları, hele hele, O'nun adına yaşayıp hayatlarını O'nun varlığına, birliğine ve isimlerine şahit olarak noktalayanları ebedî bir cennet bekliyordu. Ölüm bir son değil; Sevgiliyle buluşma vaktiydi.

Onlar, Kur'an'ın dersi ve Resul-i Ekrem'in talimiyle, fitratı ve kâinatı şahit ve delil kılarak, kökü kâinatın ve iç dünyalarının derinliklerine yayılan sarsılmaz bir imana ulaşmışlardı. Birer necm-i sâkıb gibi, vehim şeytanlarını tardededen her bir Kur'an âyeti, onların neye nasıl inandığının en zâhir deliliydi. Öyle ki, Hz. Ali örneğinde, 'perde-i gayb açılrsa, yakîni ziyadeleşmeyecekti.

Kâfirûn sûresi onların bu iman halinin en açık ifadelerinden birini oluşturuyor. Sûrenin beyan ettiği üzere, onlar, kimin Mâbud olduğunu, ibadete lâyık olanın Kim olduğunu çok iyi biliyor; dolayısıyla, O'ndan başka hiçbir şey karşısında ibadete tenezzül etmiyorlardı. Mâbud-u Zülcelâl'i tanımışken, O'nun huzurunda, sahte mabudların peşine düşecek; veya o uyduruk tanrılara tapanlar karşısında tereddüde düşecek değildiler. Söylenen, netti: "De ki: 'Ey kâfirler! Sizin taptığınıza tapmayacağım."

En başta, vahyin mübelliği ve ilk muhatabı olan Resul-i Ekrem aleyhissalâtu vesselam bunu söyledi. Onun tebliğ et-

tiği vahye sarsılmaz bir sadakatle bağlı ashâbı da böyle söyledi. Kâfirlerin, kendi ibadet ettikleri Mâbud-u Zülcelâl'e ibadet etmelerini de bekliyor değillerdi. Bir 'asgarî müşterek' bulalım; biraz ondan, biraz bundan koyalım demediler. Çizgileri net çizdiler; imanla küfrün arasını kesin ve keskin bir biçimde ayırdılar.

Karşılığında kâfirlerden gelen yüz çevirme idi; dahası, en iğrenç iftirallerden en ağır işkenceye kadar binbir hile ve eziyetti. Yine de yılmadılar. Çünkü özgürdüler. Çünkü, onların Latîf ve Habîr, Semî ve Basîr, Azîz ve Hakîm bir Rableri vardı. Onlar, O'nun rızası peşindeydiler. Rableri onları önce bizatihî salih bir kul olmakla; sonra dünyalarını nurlandıran hakikati sair insanlara da anlatmakla görevlendirmişti. Onlara düşen tebliğdi; bu tebliğ sonunda tüm dünya imana gelebilir ya da hiç kimse küfrünü bırakmayabilirdi. Bu, O'nun takdiriydi; tebliğiyle kıt'alara hükmeden Süleyman da, tek bir kişinin dahi kendisine tâbi olmadığı Yûnus da peygamberdi. Her ikisinin Rableri katındaki makamını anlatan Kur'ân, onlara, ehl-i imana düşenin kendi vazifesini yapıp vazife-i ilahiyeye karışmamak olduğunu açıkça ders vermekteydi.

Bu derslerin aydınlığında yaşadılar. Muhakkak kendilerini onlara kabul ettirme, muhakkak onların takdirini kazanma sevdasıyla haddi aşmadılar. Nefislerinin tiryakiliğini 'modern tebliğ' suretinde meşrulaştırma hevesine de düşmediler. Çünkü özgürdüler. Çünkü, ellerinde "Lekum dînukum veliyedîn" fermanı vardı:

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

"Sizin dininiz size, benim dinim bana."

Sonuçta, ne oldu? 'Lekum dînukum veliyedîn' ilâhî fermanının bahsettiği özgürlüğü yitiren; güya İslâm'ı anlatma adına akıl almaz teslimiyetler sergileyen bir milyar muasır Müs-

lüman gibi, onlar da müthiş bir zillete ve esareti mi düştüler? Yoksa yapayalnız mı kaldılar?

İkisi de değil.

Bu kudsi fermanın ilk muhatabı olan Resul-i Ekrem aleyhissalâtu vesselamın ve her biri bir yıldız hükmündeki ashâbının şirkten ve dünyevîlikten mutlak anlamda uzak olup fitratın ve kâinatın şehadetiyle mutlak anlamda örtüşen çizgisi, çizginin öbür tarafında kalan insanlar için en güzel örnek oldu. Onların dinindeki tutarlılığı ve kendi dinlerindeki tutarsızlığı gören nice insan, belki uzun süre, meselâ Halid gibi onyedi sene, İkrime gibi yirmi sene direndi. Ama en sonunda, Nasr sûresinin haber verdiği şekilde, tüm bu direnenler kalblerini İslâm'a açarak fevc fevc Allah'ın dinine dahil oldu. Sekiz yılda kırk kişiye ulaşan vahiy, "Lekum dînukum veliyedîn" kudsi fermanının sunduğu özgürlük ve "Lâ a'budu mâ ta'budûn/ Sizin tapıtığınıza tapmayacağım" âyetinin emrettiği kararlılık içinde yaşayan sahabilerin elinde, takip eden otuz yıl içinde Atlas okyanusundan Mâveraünnehr'e kadar, Eski Dünya'nın yarısını oluşturan bir coğrafyanın ve on milyonlarca insanın kabulüne mazhar oldu.

Kâfirûn sûresiyle Nasr sûresini beraberce okuduğunda, insan, Resul-i Ekrem aleyhissalâtu vesselamın ve ashâbının müyesser olduğu muazzam fethin, Kâfirûn sûresiyle istenen keskin, keskin ve kararlı tavrın eşliğinde gerçekleştiğini açıklıkla görüyor.

Bu iki süre, çağının mahkûmu bir milyar Müslümana, özgürlüğün ve fethin açık adresini gösteriyor.

~